

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacrae Theologiae Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiae Ad Mentem Scoti Cursvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

7. De situ elementorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

positionem, neque formam ad illam sequentem, sed elementa dissymbola impediunt se inuicem in productione dispositionis totalis ad formam alterius elementi, ut patet ex dictis: ergo non sunt per se ordinata ad eam producendam, nec consequenter debent dici habere virtutem productiuam respectu ipsius.

Confirmatur secundo, quoad elementa symbola, quia illud non debet ceteri causa alicuius effectus substantialis, quando ille effectus perinde produceretur, siue ipsum adesset, siue non: sed elementum tertium, quod produceretur ad praesentiam duorum symbolorum, perinde produceretur, siue alterum ex duobus adesset, siue non, quandoquidem alterum ex illis non producit ullam ex qualitatibus dispositiuis ad ipsum ut dictum est: ergo.

Probari potest breuiter, & clarius in nostra sententia, quia duo elementa symbola non possunt producere ullam ex qualitatibus primis tertij elementi, quia sunt ipsi necessarii dissymbola, v. g. ignis, & terra, aqua & aer, & aqua & aer, igni & terrae: ergo duo symbola nequeunt producere tertium.

Præterea ex duobus dissymbolis alterum nequit producere ullam qualitatem ex dispositiuis ad tertium, quandoquidem debet ipsi esse dissymbolum: ergo neque duo dissymbola possunt producere tertium.

53. *Quæres*, an mixtum possit producere aliquod elementum.

Respondetur, cum comuni negatiue, quia non habet vllū mixtum qualitates dispositiuis ad formam elementi in ea intentione, in qua requireretur: quodlibet enim mixtum habet qualitates primas in gradibus remissis solummodo.

Confirmatur, quia si consideremus mixtum quodcumque, quatenus præcise continet quodcumque ex elementis, etiam illud quod prædominatur in ipso est imperfectius illo elemento contento: secundum alias autem formalitates quas includit, & secundum quas excedit elementa in perfectione (ut supponitur) non potest concurrere ad productionem vllius elementi: ergo absolute dicendum est, quod nullum mixtum possit producere elementum: nec refert quod sit perfectius elemento quocumque, quia homo est perfectior lapide, quem tamen nequit producere.

Q V Æ S T I O VII.

De situ Elementorum.

54. *Communitur* supponuntur hæc quatuor elementa ita se habere, ut terra sit infima, & supra hanc immediate aqua; supra aquam vero aer, & denique supra aerem in supremo loco vsque ad concavum Lunæ ignis.

Circa hoc autem imprimis certum est aquam, licet habeat ubique sub se terram: tamen in multis partibus etiam habere terram supra se, ut patet in aquis subterraneis. Deinde certum est, quod aqua non sit in omnibus locis infra terram & aerem, cum ad oculum pateat supra terram quoad maximam partem eius esse aerem tam immediate, quam vllibi est supra aquam; Vnde sensus huius communis hypothesis, seu suppositi videtur esse, quod qua parte sunt supra se inuicem hæc quatuor elementa, retineant prædictum ordinem; adeo ut si relinquerentur suæ naturæ absque impedimento aliquo, necessariò terra caderet naturaliter sub igne, aere, & aqua; & aqua sub igne & aere, & aer ipse sub igne. In hoc autem sensu experientia videtur colligi veritas eius, nisi quatenus dubitari possit de existentia ignis sub cælo Lunæ, quæ difficultas hic examinanda est. Et quamuis in supplemento meo ad dist. 14. secundi eam resolverim, hic tamen iterum tanquam in proprio loco resoluenda videbatur.

Omissis autem variis aliis sententiis de loco ignis ibi videndis, hic tantum duas proponam. *Prima* est, quod elementum ignis in maxima quantitate & statu connaturali suo resideat in concavo Lunæ, hoc est immediate sub superficie concava Lunæ ex qua occupat totum spatium vsque ad superficiem conuexam aeris, quemadmodum aer totum spatium à superficie concava ignis vsque ad superficiem conuexam terræ & aquæ. Hanc senten-

tiam supponit noster Doctor supra absque vlla tamen probatione tanquam Aristotelis & communem Peripateticorum, quam etiam supponunt ex sanctis Patribus, Origenes, Basilus, Clemens Alexandrinus, Hieronymus, & Augustinus supra citati.

Altera sententia opposita est, quod ignis nullo modo reperiatur in concavo Lunæ supra aerem. Hanc tenet Franciscus Patritius, Scipio Capicinus, Alexander Tassoni, Paulus Aresius supra citati, & alij plures quos sequitur Arriaga hic num. 67.

CONCLUSIO I.

55. *Quod ad rationem attinet, probabilis videtur ignem non reperi sub cælo Luna immediate: si vero autoritas spectetur, longe probabilis est, quod reperiatur ibi.* Hæc quoad primam partem est iuxta secundam sententiam; & quoad secundam est iuxta primam; nec credo eam negandam ab authoribus secundæ sententiæ.

Probat autem secunda pars, quia Doctores tenentes primam sententiam sunt longe maioris autoritatis, quam qui tenent hanc, ut patet. *Probat prima pars*. Primo, quia nulla est ratio aut experientia, unde colligatur, quod resideat in illo loco; neque assignari potest vllum emolumentum, aut ornamentum, quod accederet vniuerso ex eo quod sit ibi magis quam si non esset.

Dices colligi, quod sit ibi ex experientia illa, qua constat quod ascendat sursum supra aerem motu naturali; nam elementa non debent habere motum naturalem nisi ad loca sua naturalia, unde terra & aqua non mouentur nisi deorsum vbi est locus naturalis ipsorum: ergo cum ignis moueatur sursum supra aerem, debet dici quod locus naturalis ipsius sit supra aerem.

Confirmatur, quia debet habere aliquem locum naturalem peculiarem sibi, non circa centrum mundi, ut aliqui putauerunt, quia alias deberet potius eo moueri quam sursum; nec alius aliquis assignari potest nisi supra aerem: ergo est supra aerem.

Confirmatur secundo, quia debet habere aliquem locum, in quo possit naturaliter quiescere: sed nullibi quiescit nisi supra aerem: ergo ibi residet tanquam in loco naturali suo. Hoc est potissimum fundamentum à ratione oppositæ sententiæ.

56. *Sed contra primo*, quamuis ex toto discursu haberetur, quod locus naturalis ignis, in quo posset quiescere, esset supra aerem & sub cælo Lunæ; tamen inde non sequitur quod de facto sit ibi collocatus, sed solum in partibus illis vbi apud nos reperitur: nam cum nullum possit vniuerso emolumentum accedere ex eo, quod collocaretur in illo loco, & maximum accederet emolumentum ex eo, quod possit apud nos reperi, non debet inutiliter supra aerem collocari.

Confirmatur hoc, quia aqua non minus habet pro loco naturali centrum terræ, quam ipsamet terra, ut mihi patet euidenter, quia si remoueretur impedimentum terræ, descenderet vsque ad illud centrum naturaliter, tam bene quam terra ipsa, & idem est de lapidibus qui mouerentur ad illud centrum si non obstaret terra, quæ ipsa etiam impediri posset à descensu, si interponeretur lapides aut ligna, ut patet: sed hoc non obstante non ponitur de facto aqua, lapides aut ligna esse immediate circa centrum terræ: ergo quauis ignis peteret esse supra aerem, non debet dici quod de facto sit supra aerem, nisi id aliunde constet.

57. *Confirmatur secundo*: quamuis aqua petat naturaliter esse supra terram, ut supponunt aduersarij, tamē non debet dici esse supra terram ex omni parte, neque deberemus dicere, quod esset supra terram vlla in parte, nisi id aliunde nobis constaret, quam ex eo, quod naturaliter petat esse supra terram: ergo quamuis ignis naturaliter petat esse supra aerem, non debemus ex hoc dicere quod sit supra aerem.

Confirmatur tertio: quia non minus petit ignis qui dicitur esse supra aerem, esse ibi, quam qui apud nos est; nam ex eo, quod petit ignis noster eò ascendere, colligitur quod ignis ille qui est ibi, petat esse ibi: sed non sequitur ex appetitu ignis nostri, quod sit ibi: ergo neque ex appetitu vllius ignis id sequitur.

Confirma

An mixtum
possit pro-
ducere
elemen-
tum.

Replica
que est
fundamē-
tū oppo-
sitæ sen-
tentie.

Confirmatur quare: quia exhalationes multæ, & fumus ascendunt naturaliter sursum supra aërem, donec corumpuntur, aut occurrit obstaculum: & tamen non propterea dicitur, quod refideat aliqua quantitas eorum supra aërem totum: ergo ex ascensu ignis non debet similiter colligi, quod refideat aliqua quantitas ipsius supra aërem totum à paritate rationis.

Contra secundo: quia ignis ex se non petit esse sursum, nisi quatenus generatur ex tali, vel tali materia; unde in carbone accenso quiescit à motu sursum, & in ferro candente: ergo falsum supponitur in prædicta replica. Quod autem flamma ignea videatur ascendere sursum, oritur ex eo, quod fumus ex quo generatur, ascendat sursum, & in eo successeus secundum quod ascendit, ac disponitur, generatur ignis.

58. *Confirmatur hoc*: ignis etiam aliquando mouetur deorsum, & ad latera, si applicetur ipsi carta deorsum, aut ad latera; nec vllus propterea dicit, quod ignis ex se petat moueri illis motibus, sed per accedens tantum, ratione materiæ: ergo similiter quamuis moueri videatur sursum non debet dici quod id petat ex se, sed ratione materiæ, quæ sic ipsi applicatur. *Ex his in forma respondeo primo* iuxta primam impugnationem, concedendo totum, & negando inde sequi quod de facto reperitur ibi vllus ignis; Unde etiam nego consequentiam primæ confirmationis, & secundæ.

Respondeo secundo, iuxta secundam impugnationem negando suppositum antecedentis, nempe quod ex se moueatur sursum. Ad primam autem confirmationem, nego quod debeat habere vllum locum particularem, nisi illum quem petit pabulum ipsius. Ad secundam confirmationem, respondeo negando minorem: quiescit enim in carbone, tam bene quam vllibi, quantum ad hoc quod non moueatur sursum in carbone, aut deorsum, nisi prout mouetur ipse carbo.

59. *Dices secundo*, esse maximum emolumentum vniuersi, quod ignis sit in concauo Lunæ in magna quantitate, vt per hoc temperare posset rigorem aeris, ac influxum humidorum, ac frigidorum Saturni, & Lunæ, aliarumque stellarum: ergo debet ibi collocari.

Contra, quia posset iste rigor temperari aliunde per influentias Solis, aliarumque stellarum. Deinde nulla ratione, aut experientia constat quod rigor istorum influxum sit tantus, quod debeat temperari per ignem: ergo ad hoc non est ponendus.

Probat secundum conclusio, quia ignis ex natura sua indiget pabulo sic, vt non possit conseruari absque illo; sed non habet pabulum sub cælo Lunæ supra aërem: ergo non potest ibi remanere.

Respondent aliqui aërem vicinum esse pabulum ipsius. *Sed contra*, quia apud nos aër non pascit ignem; tum quia alias nunquam deficeret, tum quia nunquam possumus conseruare ignem per solum aërem.

Respondent alij ignem indigere hic nouo pabulo, vt conseruetur, quia per causas circumstantes destruitur: unde si non adesset materia quam in se conuerteret, statim defineret: sed sub cælo Lunæ non adsunt causæ destructiue, & propterea potest conseruari idem ignis semper absque necessitate producendi noui ignis ex pabulo aliquo.

Hec responsio mihi ipsi placuit supra in supplemento; & videtur optima, quæ afferri potest. Verum non adæquate satisfacit, primo, quia, vt obseruauit bene *Arriaga*, si poneretur ignis accensus in fornace calidissima, circa quam alius ignis vnde quaque accenderetur, deficiente pabulo deficeret ignis existens in fornace: sed tum non adesset causæ destructiue: ergo non deficeret propter aliam rationem, quā propter defectum pabuli.

60. *Confirmatur hoc*, quia maxima flamma periret in instanti, si in instanti auferretur pabulum: sed non est verisimile quod sic perire posset per actione causarum circumstantium, quæ non tam velociter possunt destruere qualitates conseruatiuas omnium partium istius flammæ; vt patet. Et hinc mihi probabilissimum videtur igne esse substatia, quæ ex natura sua intrinseca non petit conseruari

aliquādiu in esse; sed instar soni debere ex natura sua intrinseca connaturaliter perire statim ac producit: nā alias ex defectu pabuli non deberet statim defineret: neque enim pabulum facit ad conseruationem ignis producti, sed ad productionem noui ignis: & quamuis in carbone ignis videatur diu manere, probabile est quod non maneat idem ignis: sed quod paulatim succedant nouæ, & nouæ partes generatæ ex materia ligni, quæ paulatim disponitur, ac conuertitur in nouas ac nouas partes ignis sibi inuicem succedentes; quod valde aduertendum est. Et hinc etiam existimo quod ignis infernalis si nō habeat pabulum, conseruetur miraculose, & non naturaliter, qualiter etiam conseruari deberet ignis existens nicaælo Lunæ, si ibi daretur.

61. *Auersa*, tripliciter dat responsionem huic rationi. *Primo* enim quærit, si ignis sine pabulo extingui debeat, an materia ipsius maneat sine forma, an vero debeat habere aliquam formam: primū dici nō potest naturaliter, vt patet, nec secundum etiam, quia non potest assignari quā formam haberet; neque enim aeris, quandoquidem aer non habeat maiorem actiuitatem ad ignem conuertendum in se, quam ignis ad aërem. Vel hinc ergo, inquit, videant argumenti huius imbecillitatem.

Sed certe hic discursus nulla ratione ostendit imbecillitatem eius. Nam imprimis euident est experientia, quod deficiente pabulo deficiat ignis, quomodocumque maneat materia eius, siue sine vlla forma, siue cum aliqua forma. Deinde ipsimet aduersario assignanda est forma, quæ deficiente pabulo introducit in materiam ignis. Quod si dicat introduci formam aeris, imprimis hoc est contra se ipsum: & deinde cur nobis idem dicere non liceat? Si vero aliam, assignet illam, & eam etiam æque nos assignare poterimus. Denique absolute dico introduci posse formam aeris in eo casu, non quidem ex eo quod aer possit actiuitate sua destruere ignem præsertim tam cito quā destruitur deficiente pabulo, sed quod deficiente forma ignis ex natura sua intrinseca, materia ipsius sit capax formæ aeris, vt & aliarum substantiarum v.g. exhalationum siccarum, & calidarum, aut similium.

62. *Respondet secundo* ignem residendum in concauo Lunæ pasci aëre, quem in se conuertit quo ad partem, licet quo ad partem etiam conuertatur in ipsum. *Sed contra* hoc supra obieciimus, quod sic ignis apud nos posset etiam pasci solo aëre, quod tamen falsum esse compertum est experientia.

Tertio respondet, præcipue illum ignem supernum non indigere pabulo, sicut noster, quia noster ideo indiget pabulo, quia se per ascēdit; Unde nisi alius de nouo succederet, qui generaretur ex pabulo, non maneret apud nos: ideo ergo indiget pabulo, quia sic ascendit; unde quia in concauo Lunæ non habet, quo ulterius ascendat, remanet ibi quietus, nec debet propterea, vt ibi maneat, nouus ex aliquo pabulo produci.

Verum contra hanc etiam responsionem facit, quod si ignis esset substantia permanens, nō deberet statim deficere ignis qui primo producit, & ascendit sursum, & præsertim in fornace, aut loco calidissimo, & sicco, vbi non essent applicatæ causæ contrariæ: ergo quamuis indigētia pabuli oriatur ad continuationē ignis apud nos in illo loco, vbi primo generatur; tamē nō inde sequitur quod possit perseuerare in loco, vbi non esset pabulum.

63. *Probatur tertio*: quia si ignis esset in concauo Lunæ, præsertim in tanta quantitate, quantā volunt aduersarii, deberemus sentire eius calorem, & videre eius lucem quemadmodum videmus lucem Cometæ, & sentimus eius calorem; sed hoc est falsum: ergo non datur.

Respondent aduersarii negando sequelam, quia in illo loco est valde rarus ac tenuis, ac propterea non potest tantum calefacere, quia facile impediti posset, quo minus nos calefaceret per aërem interpositum, qui in media regione est frigidissimus; nec tantum lucere vt possit in tanta distantia videri.

Sed contra, quia raritas ignis non potest haberi nisi per intermixta corpuscula: non est autē verisimile, quod plura habeat intermixta corpuscula in illo supremo loco,

quam apud nos: ergo non habet tum maiorem raritatem.

Deinde hoc quod dicitur de magna illa ignis raritate ac tenuitate, ratione cuius non possit tantum calefacere, aut lucere, omnino excogitatum est ad euadendam hanc difficultatem; & si ibi ignis non possit tantum calefacere, ut lucere, non remanet nobis vlla experientia, ex qua possimus colligere quod ibi sit.

64. *Obiicitur primo*: sicut dantur tria elementa tantæ molis, quorum vnumquodque habet locum determinatum, in quo naturaliter quiescit: ita etiam dicendum est de igne.

Respondeo negando consequentiam, tum quia experientia constat dari illa alia elementa in locis determinatis, talis autem non habetur de igne; tum quia ignis habet diuersissimam naturam ab aliis elementis, ut patet ex eo quod non possit absque pabulo diu subsistere extra locum suum, sicut possunt alia elementa, & quod non possunt recipere qualitates contrarias qualitatibus connaturalibus suis, saltem in notabili aliqua intensiōe, sicut possunt alia elementa: ergo similiter posset habere differentiam ab illis quantum ad non habendum locum naturalem aliquem, in quo quiescat. Tum tertio quia quidquid emolumenti nobis constat haberi ab igne habetur melius ex eo, quod non habet locum determinatum. Tum quarto, quia cum ignis non sit substantia permanens diu ex natura sua, sicut sunt cætera elementa, non debet habere locum determinatum in quo quiescat.

65. *Obiicitur secundo*: sequeretur quod totum spatium à terra ad cælum esset repletum aere; & sic vnum elementum aeris excederet in proportione notabili, & improporcionata quodcumque aliud elementum, & deinde sequeretur quod deesset mundo elementum ignis per se nam ignis ille qui reperitur apud nos, omnino per accidens reperitur.

Respondeo concedendo sequelam quod ad primam partem; nec nos debemus tribuere vllam proportionem elementis in magnitudine, nisi quæ constat nobis ratione, aut experientia. Quantum ad secundam etiam partem.

Respondeo, non dari aliud elementum ignis, nisi qui apud nos est, & qui includitur in multis partibus terræ (omitto ignem Purgatorii, & Inferni) & si hic reperitur per accidens, concedo elementum ignis non dari nisi per accidens, nec id est inconueniens.

Si obiiciatur Scotus in 2. dist. 34. qu. 3. Responderi debet cum tantum ibi supposuisse ob auctoritatem, ignem esse in concauo Lunæ; Vnde nullam ipse adducit rationem ad id probandum. Quantum autem ad auctoritatem diximus in secunda parte conclusionis, quod sit probabilius ignem dari eo loci; vnde *Scotus* & quicumque posset absolute, & simpliciter dicere, quod ignis esset in concauo lunæ, nec hoc esset contra conclusionem nostram, qui solum eam asserimus specificata ratione, & seclusa auctoritate.

Q V Æ S T I O VIII.

De gravitate, & leuitate Elementorum.

66. *P*er gravitatem intelligimus virtutem illam, à qua habet corpus, si ponatur supra aliud corpus fluidum, descendere sub ipso, sicut habet lapis virtutem si ponatur supra aerem, aut aquam, descendere sub ipsis; & per leuitatem intelligimus virtutem illam, secundum quam aliquod corpus ex se si ponatur sub alio corpore, mouet se supra illud; sicut aer, si includatur in vesica, & ponatur sub aqua, mouet se supra aquam; & ignis, ut supponitur communiter (de quo, quæstione præcedenti) mouet se supra aerem.

Ex quibus ipsis exemplis patet duo elementa esse leuia, v.g. ignem, & aerem; & duo graua, verbi gratia aquam & terram. Ex duobus autem leuibis, ignis, si ex se habeat esse sursum supra aerem, est leuior, quia ascen-

dit supra aerem, non è contra; ex duobus vero grauibis terra est grauior, quia descendit infra aquam.

Si autem quæras, cur non dicantur omnia esse graua, sed cum hac differentia, ut vnum altero grauius sit, aut omnia leuia cum simili differentia.

Respondeo rationem esse, quod si omnia essent graua cum tali differentia, aer si poneretur supra ignem, quandoquidem grauior esset, deberet descendere sub igne; quemadmodum terra, quia grauior est, descendit sub aqua. Et si omnia essent leuia cum simili differentia, aqua si poneretur sub terra, deberet ascendere supra terram, quorum vtrumque falsum esse constat experientia. Itaque quia ex quatuor elementis duo ita se habent, ut si ponantur supra cætera, descendant naturaliter sub aliis duobus, & vnum ex illis sub altero; alterum vero si ponatur sub ipso, non ascendant supra ipsum, neque supra alia elementa, propterea dicuntur duo esse graua, ac nullo modo leuia; & ex illis duobus vnum altero grauius; & quia alia duo ita se habent, ut si ponantur sub aliis duobus, ascendant supra illa, & vnum ascendant supra alterum; alterum vero si ponatur supra illud, non descendant; propterea duo dicuntur, & merito esse leuia, & nullo modo graua, vnum autem ex illis esse altero leuius, nimirum illud, quod suppositum eleuat se supra.

Vbi aduerte obiter primo, male dici ab *Auerſa* qu. 40.

sect. 3. quod aer, & aqua participant aliquid leuitatis, & grauitatis; leuitatis, quatenus petunt aqua ascendere supra terram, & aer supra terram, & aquam; grauitatis autem, quatenus aqua petit descendere sub igne, ac aere; aer vero petit descendere sub igne. Hoc enim omnino falsum est: neque enim, aut aqua petit ascendere supra terram; neque aer si poneretur supra ignem descenderet sub ipso, sed potius, ignis supra ipsum ascendere deberet.

Aduerte secundo male etiam supponi ab *Arriaga* num.

50. quod aer sit grauis, & quidem grauitate eiusdem speciei cum grauitate aquæ, nam in primis non habet grauitatem vlllo modo, cum non sit natum descendere sub vlllo corpore.

Dices cum ipso, dum ignis ascēdit supra aerem aer descendit infra ignem. *Respondeo* hoc esse falsum, si loquamur de motu, qui oritur ex virtute ipsius aeris; loquendo vero de motu ipsius orto ex eo, quod impellatur aliunde, quamuis sit verum, non facit ad rem.

Quod si quæras tertio, an grauitas aquæ & terræ sint distinctæ speciei. *Respondeo* mihi videri quod sic, quia ex hoc, quod vnum ex ipsis petit, si ponatur supra alterum elementum, descendere sub ipso, potest argui quod distinguatur ab ipso specie; ergo cum hoc conuenit ipsi ratione grauitatis suæ, grauitas ipsius debet esse distinctæ speciei; & hoc maxime habet locum secundum sententiā inferius probandā, quod scilicet grauitas non distinguatur à substantia rei grauis, nec accipiat intensiōem per additionem gradus ad gradum. Quod autē dico de grauitate proportionem seruata dici similiter debet de leuitate. Quod si etiam terra & aqua non haberēt grauitates distinctas specie, nec aer & ignis leuitatem, adhuc grauitas terræ & aquæ distinguētur specie à leuitate ignis & aeris, quia hæc non est grauitas vlllo modo, nec illa leuitas, ut supra dixi; & quia effectus distinctissimi conuenirent ipsis; nimirum grauitati mouere se infra aliud, si ponatur supra, non vero mouere se supra, si ponatur infra contrariū vero cōuenit leuitati. Dantur quidem aliqua corpora, quæ participant vtramque rationē, respectiue tamen ad diuersa corpora: nam oleum ascendit supra aquam, si ponatur infra, & sic potest dici leue; mouet vero se infra aerem, si ponatur supra ipsum, & sic potest dici graue: hoc tamen ipsi competit per virtutem distinctæ speciei à grauitate & leuitate; nisi dicatur habere duas virtutes, secundum quarum vnam conuenit ipsi ascensus & secundum aliam descensus, quod fortassis non est improbabile, siue ponatur virtus ipsius esse realiter distincta, siue non.

Dices, si tolleretur superficies conuexa terræ, & aquæ, usque ad profunditatem vnus palmi, exempli gratia, aer

Cur omnia elementa non sunt, vel grauius, vel leuia.

Aqua nihil habet leuitatis.

Aer nihil habet grauitatis.

An grauitas aquæ & terræ sint eiusdem speciei.